

ISHA jesenji seminar u Sofiji

Prije početka akademske godine 2017./2018. pedesetak mladih povjesničara dobilo je priliku sudjelovati na ISHA jesenjem seminaru koji se održao u glavnom gradu Bugarske, zemlje ruža. Seminar je organizirala sekcija Međunarodne udruge studenata povijesti, *ISHA Sofia*, a trajao je od 11. do 17. rujna 2017. godine. Središnja tema seminara bila je *Money in History*, a kako su novac i ekonomija općenito uvijek imali važnu ulogu u oblikovanju međuljudskih odnosa i zajednica, teme pojedinačnih radionica bile su raznolike, kvalitetne i zanimljive. Predstavnici *ISHA-e Osijek* u Sofiji bili su: Sonja Erceg, Stjepan Leko, Valentina Markasović, Tomislav Romolić, Petra Sršić i Adam Tuković.

Već se sam put do Sofije pokazao kao avantura, jer se iz Osijeka putovalo preko Beograda i Niša prvo do Skopja, gdje su se udružile sekcije Osijek i Skopje, a tek se onda zajednički nastavilo do mjesta održavanja seminara. No, dugačak se put isplatio jer su sudionici toplo dočekani. Kao neformalno otvorenje seminara poslužio je ugodan i opuštajući *Ice Breaking Party* koji se održao u parku Maimunarnika, dok je seminar službeno počeo sljedećega dana ujutro. Nakon svečanog otvaranja organizirani su obilasci grada. Ovisno o preferencama, sudionici su mogli birati između četiriju obilazaka: *Ancient Sofia* (u kojem se moglo vidjeti ostatke antičke Serdike), *Religions of Sofia* (koji je uključivao posjete bogomoljama različitih vjeroispovijesti), *Socialist Sofia* (o tome kako je bivši režim utjecao na urbanističke promjene u glavnom gradu) te *The Third Bulgarian Monarchy* (obilazak na kojem se moglo saznati nešto više o razvoju grada u vremenu između 1879. i 1940.). Nakon bližeg upoznavanja grada došlo je vrijeme za neposredan susret s bugarskom kulturnom baštinom, koji je sudionicima omogućen navečer drugoga dana, na tzv. Kulturnoj večeri. Domaćini su upriličili izvedbu bugarskog folklornog plesa, uz odgovarajuću popratnu glazbu, a i sami sudionici imali su priliku okušati se u narodnim plesovima (s upitnim uspjehom).

Treći i četvrti dan održavale su se radionice na kojima su sudionici, uz moderiranje voditelja radionice, izlagali radove koje su pripremili za seminar. Sve su radionice bile podjednako zanimljive, zahvaljujući trudu moderatora i entuzijazmu sudionika. Sonja Erceg sudjelovala je na radionici pod nazivom *The 'Hidden*

Factor', Stjepan Leko u radionici *Currency*, Petra Sršić i Valentina Markasović u radionici *Trade and Trade Routes*, Tomislav Romolić u *Entrepreneurship in History*, a Adam Tuković u radionici *Informal Economy*. Ipak, ni tih dana neformalni dio programa nije zapostavljen te su sudionici mogli nastaviti druženje i istraživanje grada u vidu obilaska kafića i barova (tzv. *Pub Crawl*), koji se održao trećeg dana. Četvrtog su dana sudionici mogli produbiti svoja međusobna poznanstva, kao i poznanstva s kulturama drugih država, sudjelujući na svima omiljenom *National Food and Drinks Partyju*. Središnji dio tzv. *NFDP-a* uvijek je predstavljanje proizvoda iz vlastite zemlje pa su sve hrvatske sekcije koje su prisustvovala (Osijek, Zagreb, Zadar) okupile svoje proizvode za jednim, na kraju vrlo bogatim stolom.

NFDP u tijeku

Petog je dana održan *Final Conclusion* na kojem su sudionici sažeto opisali sadržaj radionica u kojima su sudjelovali te time zaključuju akademski dio seminara. Uslijedio je formalni dio koji je uključivao *General Assembly* i radionicu *How to ISHA*. Nakon toga sudionici su dobili slobodnu večer, uz preporuke da se priključe organiziranim aktivnostima kao što je igranje društvenih igara ili posjet planini Vitoši.

Šesti je dan bio rezerviran za izlet u Plovdiv, drugi po veličini grad u Bugarskoj, također s dugom tradicijom – u antici se na području Plovdiva nalazio Philippopolis. Dan je bio posvećen obilasku grada i opuštanju u kafićima i/ili gradskim parkovima. Po povratku u Sofiju za sudionike je organiziran i *Farewell Party*, kao prilika da se novi i stari prijatelji oproste – ali samo privremeno, do nekog novog seminara!

Seminar proveden u Sofiji bio je, kao i svaki *ISHA*-in seminar, vrlo vrijedno iskustvo s kojeg su sudionici ponijeli lijepa sjećanja. Velike zahvale i pohvale *ISHA*-i *Sofia* na organiziranju iznimno uspješnog seminara, koji je bio spoj akademskih, kulturnih i zabavnih sadržaja. Upravo je u tom spoju, po mišljenju sudionika, utjelovljen pravi duh *ISHA*-e.

ISHA Osijek s kolegom Leopoldom Ćurčićem (ISHA Zagreb)

Ispred Spomenika sovjetskoj armiji, u blizini Sveučilišta Sv. Klimenta Ohridskog, gdje su se održavale neke od radionica